

Woordenschat, deel 2

In de volgende zinnen is de opdracht: **Maak de zin af. Met een ... kun je ...**
Het gaat daarbij om het onderstreepte woord.

opgave 1

Met een hefboom kun je ...

- A een plant bemesten.
- B een voorwerp wegen.
- C iets uit elkaar halen.
- D iets zwaars optillen.

opgave 2

Met een jukebox kun je ...

- A loten kopen.
- B munten wisselen.
- C muziek afspelen.
- D spelletjes spelen.

opgave 3

Met een loper kun je ...

- A goed opletten.
- B puzzels maken.
- C spullen verkopen.
- D veel sloten openen.

In de volgende opgaven is de vraag: **Welke woorden zeggen het best iets over de betekenis van ...? Het gaat daarbij om het onderstreepte woord.**

opgave 4

Welke woorden zeggen het best iets over de betekenis van pesten?

- A lastig – hinderen
- B plagen – treiteren
- C verlegen – gemeen
- D verwaarlozen – uitsluiten

opgave 5

Welke woorden zeggen het best iets over de betekenis van eenvoudig?

- A eenzaam – idee
- B mislukking – volledig
- C simpel – makkelijk
- D succes – vorderen

opgave 6

Welke woorden zeggen het best iets over de betekenis van populair?

- A apart – vijandig
- B geliefd – bekend
- C sympathiek – strak
- D vrolijk – vrij

In de volgende opgaven is de vraag: Welk woord past het best op de open plaats?

opgave 7

Een verhaal dat niet waar is, is een...

- A een verbod.
- B een verrassing.
- C een verslag.
- D een verzinsel.

opgave 8

Iemand die iets maakt wat er nog niet was, is een ...

- A kleermaker.
- B ontdekker.
- C uitvinder.
- D verslaggever.

opgave 9

Iemand die met stomheid geslagen is, ...

- A heeft pijn.
- B is verbaasd.
- C ligt stil.
- D weet niets.

In de volgende opgaven is de vraag: **Wat is het tegengestelde van ...?**
Het gaat daarbij om het onderstreepte woord.

opgave 10

Wat is het tegengestelde van een vlakke weg?

- A bochtige
- B gladde
- C hobbelige
- D lange

opgave 11

Wat is het tegengestelde van een lijvig boek?

- A dik
- B dun
- C grappig
- D saai

opgave 12

Wat is het tegengestelde van onthouden?

- A begrijpen
- B beslissen
- C vergeten
- D verstaan

opgave 13

Wat is het tegengestelde van condoleren?

- A accepteren
- B afwijzen
- C feliciteren
- D opgeven

In de volgende opgaven is de vraag: Waar staan de woorden in de goede volgorde?

opgave 14

Waar staan de woorden in de goede volgorde?

Steeds luider

- A fluisteren - praten - roepen - schreeuwen
- B praten - schreeuwen - fluisteren - roepen
- C schreeuwen - praten - roepen - fluisteren
- D praten - roepen - fluisteren - schreeuwen

opgave 15

Waar staan de woorden in de goede volgorde?

Steeds beter

- A uitstekend - goed - matig - voldoende
- B matig - voldoende - goed - uitstekend
- C goed - uitstekend - voldoende - matig
- D voldoende - matig - uitstekend - goed

Begrijpend lezen, deel 2

Lees eerst de hele tekst. Kies daarna steeds het stukje dat het best past op de plaats van de streep met een nummer.

De kikker

Er was eens een groep kikkers die de rivier wil oversteken. De een na de ander springt in het wildstromende water. De laatste kikker durft niet. De rivier is diep en 1. Toch wil hij graag met de andere kikkers mee. Wat moet hij nu doen?

Terwijl hij daar een beetje verdrietig aan de waterkant staat, ziet hij een vis in het water. Die kan hem vast wel naar de overkant brengen. Dus vraagt hij: 'Vis mag ik met jou naar de overkant?' 'Nee hoor, dat doe ik niet, want ik ga alleen met vissen om!' zegt de vis. En hij zwemt verder.

De kikker blijft bedroefd achter.

Hij ziet plotseling een eend aankomen en hij 2. 'Eend, wil jij me op je rug naar de overkant brengen?' roept hij. 'Ik zou het best willen doen hoor, 3!' zegt de haastige eend. En weg is hij al. Weer blijft de kikker verdrietig achter.

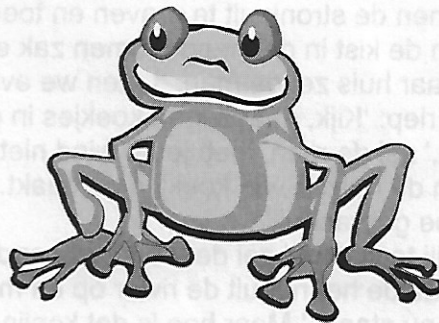
Ineens klinkt er een stem achter de kikker. Hij kijkt om en ziet een grote zwaan achter zich staan. 'Ik heb alles gehoord en ik kan je wel helpen!' zegt de zwaan.

De kikker klimt blij op de rug van de zwaan. Die gaat voorzichtig het water in en zwemt kalm en voorzichtig naar de overkant. De kikker komt 4 aan de andere kant. Hij haalt de andere kikkers in en gaat samen met hen verder.

opgave 16

Wat past het best op plaats 1?

- A is erg blauw
- B is heel veilig
- C stroomt hard
- D stroomt kalmpjes

opgave 17

Wat past het best op plaats 2?

- A hij fluistert hem in
- B hij gaat naar hem toe
- C hij huilt heel hard
- D hij zwemt naar hem toe

opgave 18

Wat past het best op plaats 3?

- A want dat is mijn werk
- B klim maar op mijn rug
- C maar ik heb geen tijd
- D als je veel mooier was

opgave 19

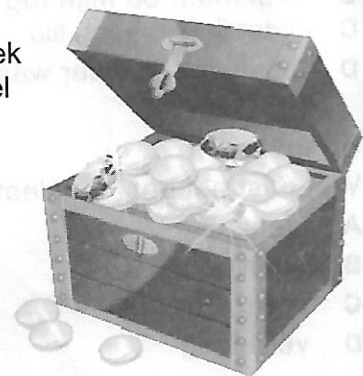
Wat past het best op plaats 4?

- A kletsnat
- B nooit
- C veilig
- D verdrietig

Lees eerst de tekst en maak daarna de opgaven die hieronder staan. In sommige opgaven staat na een zin of woord: (r. ...). Dit betekent: zie regel ...

De babbelaarster en de schat

1 Er was eens een boer die hout sprokkelde in het bos van heer Rijkaard. Toen hij een stronk begon
2 uit te graven, zag hij dat er een kistje tussen de wortels verstopt zat. Het kistje zat vol
3 goudstukken.
4 'Nu hoeft mijn familie nooit meer honger te lijden. Maar hoe kan ik deze kist bewaren zonder dat
5 iemand het weet?' dacht de man.
6 Nu moet je weten dat de vrouw van de man nooit een geheim kon bewaren, dus verborg de man
7 de kist opnieuw en keerde hij terug naar huis.
8 De volgende dag stond hij vroeg op en haalde hij een konijn uit het konijnenhok. Hij deed het
9 beestje in een zak en ging naar de bakker, waar hij koekjes kocht. Daarna nam hij het pad langs
10 de rivier. Er zat een vis in zijn net. De man haalde de vis eruit en stopte het konijn in het visnet.
11 Toen strooide hij de koekjes tussen de struiken en legde hij de vis tussen de takken van een dikke
12 boom.
13 Daarna ging hij naar huis en zei hij tegen zijn vrouw: 'Ik heb een mooie stronk gezien, maar jij moet
14 helpen. 'Ze gingen het bos in. Plotseling schreeuwde de vrouw: 'Kijk eens in die boom!'
15 'Wat is er?' vroeg de man.
16 'Het is een vis. Wat doet die daar?' zei zijn vrouw.
17 'Hij bouwt zijn nestje.' antwoordde de man.
18 'Maar vissen bouwen toch geen nestjes?' vroeg zijn vrouw stomverbaasd. 'Als hij geen nestje
19 bouwt, wat doet hij dan in de boom?' vroeg haar man.
20 De vrouw zei toen niets meer.
21 Ze begonnen de stronk uit te graven en toen de kist zichtbaar werd, deed de man heel verbaasd.
22 Ze stopten de kist in de meegenomen zak en keerden naar huis terug.
23 Op weg naar huis zei de man: 'Laten we even bij de rivier gaan kijken of er iets in het visnet zit!'
24 De vrouw riep: 'Kijk, daar liggen koekjes in de struiken!'
25 'Natuurlijk,' zei de man, 'heb je de wind niet horen waaien? Die waait uit het westen en daar zijn de
26 daken van de huizen van koekjes gemaakt. De wind heeft de koekjes van de daken geblazen en
27 hiernaartoe gebracht.'
28 'Wat ben jij toch slim!' zei de vrouw bewonderend.'
29 De man haalde het net uit de rivier op en maakte het konijn los. Hij zei: 'Kijk eens wat er vanavond
30 op het menu staat!' 'Maar hoe is dat konijn in dat net verzeild geraakt?' vroeg zijn vrouw.
31 'O, dat gebeurt heel vaak als konijnen zich gaan wassen. Konijnen houden zichzelf heel schoon,
32 wist je dat niet?' zei haar man kalm.
33 Ze gingen naar huis en verstopten hun schat onder de vloer. Ze bleven als voorheen leven. De
34 vrouw vond het heel moeilijk om het geheim voor zich te houden. Uiteindelijk nam zij haar
35 buurvrouw in vertrouwen. Binnen twee dagen wist het hele dorp het. Op de derde dag gaf heer
36 Rijkaard zijn soldaten opdracht de boer en boerin te gaan halen.
37 Toen ze voor hem stonden, zei de heer heel kwaad: 'Rovers! Jullie vinden een schat in mijn bos en
38 jullie zeggen niets. Dat is niet netjes! Dat goud is van mij, geef het mij maar snel!'
39 'Heer, hoe kunt u zoiets bedenken? Ik ben nog even arm en hierdoor is mijn vrouw gek geworden.
40 Ze vertelt aan iedereen dat ze een schat heeft gevonden, maar dat is niet waar!' jammerde de
41 boer.
42 'Wat?!' riep zijn vrouw. De boerin vertelde het hele verhaal. De heer keek
43 de vrouw aan en keek naar haar man, die wanhopig zijn ogen ten hemel
44 opsloeg. Toen zei hij: 'Je kunt inderdaad niet voorkomen dat mensen
45 zeggen wat ze willen. Gaan jullie maar gauw naar huis!'
46 Ze gingen naar huis en leefden zo een vredig leven.

opgave 20

Lees: *Nu ... lijden.* (r. 4)

Waarom hoefde zijn familie helemaal geen honger meer te lijden?

Zijn familie hoefde geen honger te lijden, omdat hij ...

- A een kistje vol goudstukken gevonden had.
- B een konijn in zijn net gevangen had.
- C koekjes in de struiken gevonden had.
- D veel hout in het bos gesprokkeld had.

opgave 21

Lees: *Daarna ... helpen.* (r.13 en 14)

De vrouw moest helpen omdat ...

1. de stronk te zwaar was om alleen uit te graven.
2. de man de kist niet alleen kon dragen.

- A Alleen 1 is juist
- B Alleen 2 is juist
- C 1 en 2 zijn beide juist
- D 1 en 2 zijn beide onjuist

opgave 22

Lees: *Toen ... niets.* (r.37 en r. 38)

Waarnaar verwijst ze?

Ze verwijst naar ...

- A de boer en de buurvrouw.
- B de boer en zijn vrouw.
- C de boer, boerin en de buurvrouw.
- D de boerin en de buurvrouw

opgave 23

Lees: *Wat?!' riep zijn vrouw.* (r. 42)

Hoe voelt de vrouw zich?

- A blij
- B boos
- C opgelucht
- D verdrietig

opgave 24

Wat wordt niet duidelijk uit deze tekst?

- A Hoe het konijn in het visnet terecht kwam.
- B Waar de goudstukken verborgen werden.
- C Wat het plannetje van de boer was.
- D Wie het geheim aan het dorp had doorverteld.

opgave 25

Lees: *De ...opsloeg*. (r. 42 t/m r. 44)

Waarom sloeg hij zijn ogen wanhopig ten hemel op?

De man sloeg zijn ogen wanhopig ten hemel op ...

- A om aan te geven dat de vrouw echt gek was.
- B om aan te geven dat zijn verdriet echt was.
- C omdat hij bang was dat de vrouw hem zou verraden.
- D omdat hij het verhaal helemaal niet geloofde.

opgave 26

Wat wil de schrijver ons vooral vertellen met dit verhaal?

Hij wil ons ...

- A een leuk verhaal vertellen over een slimme boer.
- B leren hoe je de konijnen in het bos met een visnet kunt vangen.
- C informatie geven over het opgraven van een kist met goudstukken.
- D zijn mening geven over mensen die geen geheim kunnen bewaren.

Lees eerst de tekst en maak daarna de opgaven die hieronder staan. In sommige opgaven staat na een zin of woord: (r. ...). Dit betekent: zie regel ...

Oom Tompa plant mensenhaar

- 1 Oom Tompa had altijd wel ergens gebrek aan. Op zekere dag zou hij 's avonds gasten
2 krijgen, maar hij had geen boter meer voor de thee, en evenmin geld om die te kopen.
3 In Tibet wordt thee altijd met boter gedronken.
4 In Tibetaanse huizen wordt de boter in watervaten bewaard. Op
5 die manier blijft hij lekker vers en koud. Oom Tompa keek die
6 morgen vanuit zijn raam in de keuken van zijn rijke buurman en
7 zag in diens waterton een grote kluit boter drijven. Hoe krijg ik die
8 boter voor mijn gasten? dacht hij.
9 Zijn buurman was kaal. Omdat hij geen enkel haar op zijn hoofd
10 had, schaamde hij zich om naar feestjes te gaan. 's Middags zag
11 oom Tompa de kale buurman in de zon zitten. Hij pakte een
12 scherpe naald en een pluk haar uit een koeienstaart en liep hem
13 voorbij alsof hij haast had.
14 De man zag oom Tompa en vroeg: 'Hé, wat heb jij een haast! Waar ga je heen?'
15 'Ik kwam iemand tegen die even kaal is als jij. Hij vroeg of ik haar op zijn hoofd wilde planten.
16 En dat ga ik nu doen,' was oom Tompa's antwoord.
17 'Hé, wacht eens even. Kun jij mensenhaar planten?' vroeg de buurman.
18 'Nou en of! Wist je niet dat zoiets mogelijk is?' antwoordde oom Tompa.
19 'Kun jij dat ook bij mij doen?' Een hoofd zonder haar is niet mooi!' zei de buurman.
20 'Natuurlijk. Ik kan wel met jou beginnen,' antwoordde oom.
21 Oom Tompa liet hem zijn hoofd wassen en nam hem mee naar binnen. Daar stak hij met de
22 naald in het hoofd. 'Au, au!' gilde de man, 'dat doet pijn!'
23 'Ja,' gaf oom toe, 'haren planten gaat niet zomaar, wie mooi wil zijn, moet pijn lijden.'
24 Oom prikte erop los en in elk gaatje plaatste hij een koeienhaar, als bewijs dat hij echt haar
25 plantte.
26 Oom Tompa stak hem zo vaak dat de kale man de pijn niet langer verdroeg en de tranen
27 over zijn wangen stroomden. 'Au au. Stop, stop maar.' huilde de man.
28 'Goed, als je niet wilt dat ik verder ga met haren planten, zie ik van onze afspraak af. Dan
29 moet jij me wel een kluit boter geven voor mijn moeite en werk.' zei oom Tompa. De buurman
30 besloot hem de boter uit zijn waterton te geven en af te zien van het idee om haren te laten
31 planten. Oom Tompa pakte de boter en ging naar huis.

opgave 27

In welke zin staat een mening?

- A In Tibet wordt thee altijd met boter gedronken. (r. 3)
- B 's Middags zag oom Tompa de kale buurman in de zon zitten. (r. 10 en r. 11)
- C 'Een hoofd zonder haar is niet mooi!' zei de buurman. (r. 19)
- D Oom Tompa pakte de boter en ging naar huis. (r. 31)

opgave 28

Lees: *Oom Tompa ... te gaan*. (r. 1 t/m r. 10)

Welke vergelijking is er in dit gedeelte?

- A 's Avonds komen de gasten bij de buurman en niet bij oom Tompa.
- B De buurman is rijk en oom Tompa is niet rijk.
- C In Tibet wordt de boter in watervaten bewaard en de buurman doet dat niet.
- D Oom Tompa had boter en de buurman had geen boter.

opgave 29

Wat wilde oom Tompa met zijn plan bereiken?

Zijn doel was ...

- A boter krijgen om 's avonds thee te geven aan zijn gasten.
- B de buurman te laten zien dat hij haast had.
- C ervoor zorgen dat de buurman zijn hoofd waste.
- D met de buurman praten over het planten van mensenhaar.

opgave 30

Welk woord past het best bij de buurman ?

- A goedgevolg
- B lui
- C slim
- D verbaasd